

Beoordelen en nakijken: niet direct het meest favoriete deel van het werk voor de meeste docenten. Maar, zo wijst onderzoek keer op keer uit, wel een heel belangrijk deel! Daarvoor moet je het wel goed inzetten. Een goede beoordeling levert veel inzichten op, zowel voor de leerling als voor de docent. Hieronder daarom 4 strategieën om leerlingen te betrekken bij de beoordeling en meer te doen met de opbrengsten.

Leerlingen kijken zelf de toets na

Het nakijken van een toets kan soms flink veel tijd kosten, waar vervolgens een cijfer uitkomt. Maar wat zegt dit cijfer eigenlijk? En op welke punten scoor je eigenlijk wel/niet goed als leerling? Een eerste stap om leerlingen meer eigenaar te maken van het beoordelingsproces is daarom om leerlingen zelf de toets na te laten kijken. Door de gemaakte toetsen te kopiëren en vervolgens terug te geven aan de leerlingen kan je dit inzetten als opdracht. Iedere leerling kijkt zelf zijn eigen toets na, waarbij je aan het einde ook analyse vragen kunt stellen over de onderdelen waar leerlingen minder of juist heel goed scoorden.

Leerlingen vormen een nakijkcommissie

Een mooi idee, waar inmiddels [al flink veel over geschreven](#) is, is de nakijkcommissie. Een groepje leerlingen hoeft de toets niet te maken, maar kijkt alle toetsen van de klas na. Terwijl de klas de toets aan het maken is maken deze leerlingen het nakijkmodel. Iedere leerling heeft 1 of 2 momenten in het jaar waarin hij/zij in de nakijkcommissie zit. Opbrengsten: leerlingen worden zich niet alleen bewust van het proces omtrent nakijken, maar kijken ook kritisch naar de vragen die je als docent stelt in een toets. En, ook leuk: ze leren minstens zoveel van het maken van het nakijkmodel als het echt moeten leren voor een toets.

Leerlingen geven elkaar feedback

Beoordelingsmomenten bestaan niet alleen uit toetsen. Ook presentaties of het maken van producten door leerlingen zijn belangrijke momenten waarop het geleerde beoordeeld wordt. Vaak ben je als docent degene die de feedback geeft. Maar waarom doen leerlingen dat niet? Wanneer duidelijk is wat de eisen zijn (door bijvoorbeeld een [duidelijke rubric](#) kun je medeleerlingen inzetten bij het beoordelen van een presentatie. Ook hier geldt weer: doordat ze actief deelnemen aan het beoordelingsproces worden ze ook kritischer op het eigen werk.

Leerlingen vergelijken elkaars werk

Als leerlingen een product moeten inleveren dat beoordeeld moet worden kun je ook deze werkvorm gebruiken. Leerlingen krijgen in groepjes willekeurig werk van andere leerlingen. Deze moeten ze, volgens de beoordelingseisen, op volgorde leggen. Als groepje moeten ze tot een eenstemmig besluit komen en de argumenten vastleggen. Hierdoor ontstaat een levendige discussie die puur gericht is op de inhoud van een opdracht, waardoor iedereen ook bewuster wordt van het werk dat ze zelf ingeleverd hebben.

Als docent ben je natuurlijk eindverantwoordelijke in het beoordelen. Jij bent de persoon die weet waar een leerling aan moet voldoen en welke eisen er gesteld worden door het ministerie. Maar het is ook zonde om deze kennis alleen bij jou als docent te houden. Door gebruik te maken van bovenstaande werkvormen betrek je leerlingen meer bij het leren zelf. Ken je zelf andere vormen met hetzelfde doel of resultaat? Wij zijn benieuwd!